

Nyomtatott és online sajtó

A külhoni magyarság jövője a helyi magyar oktatás lététől függ

2016. október 15. – MTI, Kormany.hu, Webrádió, Hír.ma, Magyar Hírlap, Pannon RTV
Amikor nemzetpolitikáról, megmaradásról, a magyarság jövőjéről beszélünk, nagyon hamar az anyanyelvi oktatásra, a magyar iskolákra terelődik a szó, mert a külhoni nemzetrészek jövője leginkább a helyi magyar oktatás lététől és tartalmától függ - hangsúlyozta Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára szombaton Eszéken, ahol részt vett Horvátországi Magyar Pedagógusok Fórumának (HMPF) 15. évfordulója alkalmából szervezett ünnepségen. Elmondta, hogy az anyanyelvi oktatás megerősítéséért és a fiatal generációk jövőjéért való tenni akarás hívta életre a rendszerváltást követően a külhoni magyar pedagógusszervezeteket is. "Horvátországban ekkor a háborús körülmények miatt sokkal nehezebb helyzetben, a romok közül, a létében fenyegetett és szétforgácsolódott közösségekben kellett a magyar iskola és a magyar gyermekek nevelésének ügyét szolgálni" - emelte ki Potápi Árpád János, az MTI rendelkezésére bocsátott beszéde szerint.

Egyedi kezdeményezés az Önkormányzati Szabadegyetem

2016. október 14. – Felvidék Ma, hirek.sk
Czimbalmosné Molnár Éva, Magyarország pozsonyi nagykövete nyitotta meg a VI. Önkormányzati Szabadegyetemet Nagymegyeren. A Pro Civis polgári társulás által szervezett rendezvényen felvidéki magyar polgármesterek és önkormányzati képviselők vesznek részt. Menyhárt József, a Magyar Közösség Pártja elnöke a nyelvhasználati jogokról szólt. Kiemelte, a két világháború közötti nyelvi jogokhoz képest nagy a visszalépés. Nem előnyös, hogy a magyar nyelv a magánszférába szorul, hiszen ezzel veszít a nyelv a presztízsből. Ennek következménye az asszimiláció. Grezsa István kormánybiztos a peremvidéken és a diaszpórában élő magyarság helyzetéről szólt. A kormánybiztos szerint sok diaszpórában élő magyar, harmadgenerációs emigráns már nem tud magyarul, de magyarnak vallja magát. El kell fogadnunk, hogy ők is magyarok. Az anyaország sok pénzt fordít a külhoni magyarságra. A magyar állam támogatja a diaszpóra magyarságának hétvégi iskoláit is.

Az autonómia a feszültségeket is megszünteti

2016. október 15. – Felvidék Ma, hirek.sk
A Pro Civis által szervezett Önkormányzati Szabadegyetem a szombati napon délelőtt az autonómiák, az önkormányzatiság és öngazgatás kérdéskörével foglalkozott. Európa több országában elfogadott közigazgatási forma az autonómia, a nemzetiségi közösségek megmaradása szempontjából létkérdéssé válhat az öngazgatás. Szili Katalin volt házelnök, miniszterelnöki megbízott kiemelte, az Unió lakosságának 10 százaléka nemzeti közösséghez tartozik, és az itt élők 5 százaléka bevándorló, akiknek nincsen a kontinensen állampolgárságuk. Európa pedig nem az őshonos lakókkal foglalkozik, hanem a bevándorlók jogait próbálja megoldani. A Felvidéken az autonómia kifejezést nem szeretik. Ezért kell az

önkormányzatiságról beszélünk. Lépésről lépésre tudunk azért tenni, hogy saját sorsunkról, oktatásról, kultúráról mi magunk dönthessünk.

Kövér és Szász a váradi református püspökségre látogatott

2016. október 14. – Krónika, maszol.ro, MTI, Bihari Napló, Magyar Hírlap, MNO

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület (KREK) elnökségénél tett látogatást csütörtökön Kövér László, a magyar Országgyűlés elnöke és Szász Jenő, a budapesti Nemzetstratégiai Kutatóintézet elnöke. A KREK tájékoztatási szolgálatának pénteki közleménye szerint nagyváradi látogatásuk során a vendégek az egyház lelki és anyagi élete, a partiumi magyar református emberek helyzete iránt érdeklődtek. Csúry István püspök köszönetet mondott a segítségért, amelyet az anyaország részéről kapott az egyházkerület több nagyszabású terv megvalósításához, mint például a nagyváradi egyházkerületi székház megépítése, a szódemeteri Kölcey-központ, vagy a Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium szakműhelyeinek a kialakítása.

Márton Áron példamutatását idézték a Kolozsvári Zsidó Napok megnyitóján

2016. október 14. – Krónika, MTI, maszol.ro

Márton Áron erdélyi római katolikus püspök példamutatását, és máig érvényes tanítását idézték csütörtök este a Kolozsvári Zsidó Napok nyitórendezvényének a szónokai. Latorcai Csaba, kiemelt társadalmi ügyekért felelős helyettes államtitkár elmondta: olyan emlékezetkultúrára van szükség, amely egyaránt törekszik a 20. századi diktatúrák valamennyi áldozatára való méltó megemlékezésre, és az embermentők szeretetét is példaként állítja a jövő nemzedékei elé. Külön beszélt Járosi Andor evangélikus esperesről és Márton Áron püspökről, akik a meghurcolt zsidók melletti 1944-es kolozsvári kiállításukkal érdemelték ki a világ igaza címet.

Közel egymillió eurót kap adósságrendezésre a PKE

2016. október 14. – Krónika, Bihari Napló

Legtöbb 300 millió forint, azaz közel egymillió euró vissza nem térítendő támogatást hagyott jóvá a Sapientia Alapítvány Kuratóriuma a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem adósságrendezésére – közölte pénteki tanévnyitó-beszédében a most ünnepélyesen is beiktatott új rektor, Pálfi József. A testület erről október 7-én döntött, az egyhangúlag megszavazott határozat alapján pedig ezt a keretösszeget a kolozsvári székhelyű alapítvány saját forrásainak a terhére biztosítja majd az egyetem helyzetének „naprakész tisztázását követően”. Hangsúlyozzák, hogy a pénz felhasználása a magyarországi állami támogatást kezelő kuratórium elnökének jóváhagyásával történhet, kizárólag a PKE tartozásainak törlesztése céljából.

RMKT-vándorgyűlés: a román gazdaságot a fogyasztói optimizmus hajtja

2016. október 14. – Krónika, MTI

Romániában a fogyasztói optimizmus a jelenlegi kiugró gazdasági fejlődés motorja, de a kis- és középvállalkozásoknak (kkv) meg kellene erősödniük ahhoz, hogy az ország középtávon Európa egyik „kistigrisévé” váljon – állapították meg a Romániai Magyar Közgazdász Társaság (RMKT) 25. vándorgyűlésének előadói pénteken Bukarestben. Az RMKT éves csúcsműhelye idén Románia gazdasági fejlődésének kilátásairól szól, a konferenciát mintegy 40 előadó és több mint 200 résztvevő jelenlétében tartják a román fővárosban.

Marosvásárhelyi RMDSZ-frakció: Florea kérjen bocsánatot

2016. október 14. – transindex.ro, maszol.ro, szekelyhon.ro

Nyílt levelet írt Novák Csaba Zoltán, az RMDSZ marosvásárhelyi tanácsosa, frakcióvezető Dorin Florea polgármesternek a napokban kiszivárgott hangfelvétel kapcsán. A hangfelvételen Florea hallható, amint épp instrukciókat ad a hivatal alkalmazottainak arra vonatkozóan, hogy hogyan viselkedjenek a megválasztott tanácsosokkal. Gyakorlatilag megtiltja nekik, hogy munkaidőben szóba álljanak a tanácsosokkal.

Újabb keresetet küldött Árus Zsolt Strasbourgba

2016. október 14. – szekelyhon.ro

Az egész közigazgatási rendszer úgy van felállítva, hogy a magyar érdekeket nyugodtan figyelmen kívül hagyhassák, a jogainkat rögzítő törvényeket pedig ne tartsák be – ezt akarja bizonyítani Árus Zsolt. Újabb, Romániában lezárult ügy folytatódik a strasbourgi emberi jogi bíróságon. Mindenki megvéd mindenkit: a prefektus nem végzi a feladatát, de ezt a bíróság elnézi neki. A jogi felügyelet megvédi a bírókat, az ügyész és a kormány szintén a prefektust védi. Ennek következménye, hogy azok a magyar jogok sem érvényesülnek, amelyeket törvények írnak elő – ezt állapítja meg Árus Zsolt. Árus magánszemélyként indítja egymás után kereseteit a magyarság jogainak rendszeres megsértései miatt. Romániában nem igazán tud érvényt szerezni a törvényes kifogásainak, csütörtökön újabb vaskos dosszié került a postára a strasbourgi emberi jogi bírósághoz címezve.

Benedek Zakariás képviselőjelölt: havonta egyszer eljövök Udvarhelyszékre

2016. október 14. – szekelyhon.ro

Nem ismeri részletekbe menően az udvarhelyi térség problémáit Benedek Zakariás, az RMDSZ Szeben városi szervezetének elnöke – akit csere után helyezett udvarhelyszéki parlamenti képviselő-jelölti listájának élére a szövetség –, de személyes meglátásai már vannak, illetve konzultációkat tervez a környékbeli polgármesterekkel. Azt ígéri, hogy irodát nyit Udvarhelyen, ahol havonta legalább egy alkalommal jelen lesz.

Zászlócirkusz: a magyar és az amerikai lobogó kitűzését is büntetik

2016. október 15. – Krónika, MTI, Erdély Ma, maszol.ro

Megbírságolta egy vándorcirkusz tulajdonosait a Dâmbovița megyei prefektus, mert a megyeszékhely Târgoviște-n egy áruház parkolójában felállított sátruk tartóoszlopaira Magyarország és az Egyesült Államok zászlaját tűzték ki – közölte a News.ro hírügynökség pénteken. Antonel Jîjîie prefektus a „legkisebb kiszabható” 2500 lejes bírságról állított ki jegyzőkönyvet a román zászlótörvény alkalmazási útmutatásait rögzítő, 2001-ből származó kormányhatározatra hivatkozva. A Târgoviștenews.ro portál azt írta: a New York cirkusz tulajdonosai az idegen zászlók kitűzésével botrányt keltettek Târgoviște-n. Az internetes újság beszámolója szerint a törvénysértésről a 112-es sürgősségi hívószámon érkezett lakossági bejelentés, ezért egy rendőrfőosztályt küldtek a helyszínre.

Példaképeket ismerhetnek meg a fiatal erdélyi vállalkozók

2016. október 15. – Krónika, MTI

Több, határon túli városba is ellátogat a 2016 a külföldi magyar fiatal vállalkozók éve elnevezésű program legújabb körútja: az érdeklődők a Példakép Alapítvány magyarországi példaképeinek előadását hallgathatják meg. A nemzetpolitikai államtitkárság MTI-hez eljuttatott tájékoztatója szerint a Példakép Roadshow idén először a magyarországi állomások mellett több, határon túli városba is ellátogat, hogy a példaképek segítségével ösztönözze a helyi fiatalokat álmaik megvalósítására, kreativitásuk kiteljesítésére és saját vállalkozásuk beindítására.

Ismét székelyföldi őrűzgyűjtásra szólít az SZNT

2016. október 16. – Krónika, transindex.ro, maszol.ro

A Székely Nemzeti Tanács (SZNT) arra biztatja a Székelyföld lakosait, hogy október 30-án este gyűjtsanak őrüzeket valamennyi székelyföldi településen. Izsák Balázs SZNT-elnök azzal a kéréssel fordult a székelyföldi önkormányzatokhoz, egyházakhoz, civil szervezetekhez, közbirtokosságokhoz, vállalkozásokhoz, hogy október 30-án, helyi idő szerinti 17.30-kor az általuk meghatározott helyen és módon „lármafák, fáklyák, gyertyák ezreinek fellobbantásával tegyék közösségi élménnyé Székelyföld Autonomiájának Napját”. Az MTI által idézett felhívásban hozzátette: ebben a törekvésükben a települési és székely tanácsok, valamint az SZNT küldöttei lesznek segítségükre.

„Európa azért van bajban, mert polgárai bajba sodorták”

2016. október 16. – maszol.ro

Az átalakulóban lévő Európáról, a megbicsaklott európai multikulturalizmusról, a migrációs nyomás okairól és következményeiről, valamint a Brexit hatásairól is értekeztek Sógor Csaba és Csáky Pál európai parlamenti képviselők a Hogyan tovább Európa? című közéleti beszélgetés során Kolozsváron. A felvidéki EP-képviselő Sógor Csaba meghívására érkezett a kincses városba, az Európai Beszélgető Estek újabb rendezvényére. Az RMDSZ-es EP-képviselő, Adorjáni Dezső Zoltán evangélikus püspökkel és a Járosi Andor Keresztény

Kulturális Műhellyel együttműködésben évek óta szervez olyan közéleti beszélgetéseket, ahol európai politikusokkal nyílik lehetőség a találkozásra, aktuális uniós kérdések megvitatására.

Ötvenhat fotó '56-ról Kolozsváron

2016. október 16. – Krónika

Az 1956-os forradalmat idéző fotókiállítás nyílt Kolozsváron az MTVA/MTI archívumából válogatott fotókból. A tárlat 56 archív felvételen keresztül eleveníti fel az 1945 és 1955 közötti szovjetesítést, a sztálinista rendszert, a Nagy Imre által irányított ideológiai enyhülést és az 1956 októberében, novemberében lejátszódott forradalom eseményeit. Bemutatja a forradalom résztvevőit ért retorziókat, a nemzetközi visszhangot is.

Márton Áronra emlékeztek

2016. október 16. – Krónika

Hálaadó szentmisét tartottak szombaton Márton Áron ojtozi frontszolgálatának emlékére a háromszéki településen – az egykori erdélyi püspök száz évvel ezelőtt, 1916 őszén kezdte el katonai szolgálatát Ojtozban. Közben Márton Áron és a székelyek címmel tartottak a hétvégén konferenciát Székelyudvarhelyen a 7. Székelyföld Napok eseménysorozat részeként. Végzőként pedig elhangzott, Márton Áron életpéldája minden korban aktuális.

Megyehatáron átívelő együttműködés a Székelyföld fejlődéséért

2016. október 16. – Krónika, szekelyhon.ro

Még szorosabbra fűzné a kapcsolatot a két székely megye, Maros és Hargita. Mint a két önkormányzat előljárói megállapították, a szomszédos településeknek együttműködve nagyobb esélyük nyílik a fejlődésre, lakóiknak pedig ezáltal egy jobb életminőségre. A Székelykeresztúri Kistérség Szövetség kezdeményezésére született hétvégi találkozó célja az volt, hogy a megyehatárhoz közeli települések között állandó párbeszéd kezdődjön el, és bővüljön a közös kapcsolati háló. A felvetett vitaindító témajavaslatok kapcsán elindult a párbeszéd a megyék közti kulturális együttműködés, iskolák közötti kapcsolatok ápolása, turisztikai adottságok összesítése, kiaknázása, közös idegenforgalmi programok megvalósítása, egyházak támogatása, ifjúsági és szociális programok közös kivitelezése terén, ugyanakkor terítékre került a két megye közti átjárhatóság, az utak helyzete.

Nemzetpolitikai lakmuszpapír

2016. október 16. – Borbély Zsolt Attila – Magyar Idők

A józan ész talán azt súgná, hogy egy olyan léthelyzetben, amelyben az embernek nap mint nap meg kell küzdenie a magyarságáért, amelyben az elnyomó, idegen állam nyíltan törekszik a kisebbségbe szorult magyarság önazonosságának kilúgozására, szétrombolására, aláaknázására, nem kerülhetnek véleménymultiplikátori pozíciókba olyan emberek, akik a nemzeti identitásban nem megőrzendő értéket, hanem veszélyt látnak. A valóság mindenesetre az, hogy Erdélyben a rendszerváltás óta, tehát amióta egyáltalában szabadon artikulálódhatott minden politikai vélemény, mindig is volt egy balliberális tábor, amely rendre minden nemzetstratégiai ügyben a magyarelles oldalra állt.

Az új felirat is zavarja Tanasát

2016. október 17. – Krónika

A madéfalvi polgármesteri hivatal homlokzatára később felfestett háromnyelvű megnevezés is zavarja a Dan Tanasã vezetete egyesületet. Közben megbírságolta egy vándorcirkusz tulajdonosait a Dâmbovița megyei prefektus, mert a Târgovișten, egy áruház parkolójában felállított sátruk tartóoszlopaira Magyarország és az Egyesült Államok zászlaját tűzték ki.

A Csemadok képviselői átvették Brüsszelben az Európai Polgár-díjat

2016. október 14. – hírek.sk

Az Európai Parlament által alapított Európai Polgár-díjjal ötven személyt tüntettek ki 2016-ban, köztük két magyart és egy felvidékit, Major Balázst, Kozma Imrét és a Csemadokot. A díjazottak csütörtökön a Brüsszelben megrendezett központi ünneepségen vették át a kitüntetést.

Óry Péter: nagyon fontos önkormányzati szinten is nyelvi jogaink érvényesítése

2016. október 15. – hírek.sk

A Pro Civis polgári társulás október 13-15-én a dél-szlovákiai önkormányzati képviselők és polgármesterek részvételével hatodik alkalommal tartott Önkormányzati Szabadegyetemet. A felvidéki viszonylatban maga nemében egyedülálló esemény részleteiről Óry Péter, a Magyar Közösség Pártja Országos Tanácsának elnöke, a Pro Civis elnöke számolt be. Óry Péter elmondta, hogy az Önkormányzati Szabadegyetem életre hívásával kapcsolatos eredeti célkitűzés az volt, hogy létrehozzanak egy olyan fórumot, ahol a hazai magyar polgármesterek, helyi és megyei önkormányzati képviselők, tisztviselők, illetve az önkormányzatisággal és öngazgatással foglalkozó érdeklődők találkozhatnak, megoszthatják egymással tapasztalataikat.

Most Budapest várakoztatja Malina Hedviget

2016. október 15. – Új Szó

Magyarországon még mindig nem döntöttek arról, átveszik-e Malina Hedvig ügyét. Az ötezer oldalas akta magyarra fordított kivonatát augusztus végén megkapta a budapesti Legfőbb Ügyészség, de egy héten belül újabb kiegészítő adatokat kért. A budapesti Legfőbb Ügyészség az adatok alapján dönthet az ügy átvételéről és elutasításáról is. Az átvétel még mindig nem feltétlenül jelenti az ügy gyors lezárását, noha az egykori diáklány elleni támadás tíz éve történt, azóta sok bizonyíték megsemmisült és Szlovákiában inkább politikai, mint bűnügyként kezelték a történeteket. Hedvig épp ezért vette fel 2013-ban a magyar állampolgárságot, költözött Magyarországra és kérte az ügy átadását a magyar hatóságoknak. Ez azonban a jelek szerint nem feltétlenül fogja számára azt jelenteni, hogy tíz év múltán maga mögött tudhatja az ügyet.

Husadik alkalommal tart Felvidéki Sétát a Rákóczi Szövetség

2016. október 15. – MTI, hirek.sk

Október 14-16. között 20. alkalommal valósul meg a Rákóczi Szövetség Diákutaztatási Programja keretében a Felvidéki Séta elnevezésű történelmi kirándulás, 114 magyarországi és felvidéki középiskolás részvételével, mely érinti többek között Trencsént, Túrócszentmártont, Zsolnát és Selmecebányát.

1529 ember útlevele veszítette érvényét az állampolgárságról szóló törvény miatt

2016. október 16. – bumm.sk, Új Szó, hirek.sk

Az első Fico kormány által elfogadott törvényt már többször is próbálták enyhíteni, de sosem jártak sikerrel. A belügyminisztérium statisztikája szerint a legtöbben, 421-en a cseh állampolgárságot vették fel. A magyar állampolgárságot választók és így a szlováktól megfosztottak száma 76.

Kezdj okosan! - konferencia – harmadszor

2016. október 16. – hirek.sk

Szepsi és Ipolyság után Rimaszombat adott otthont a harmadik alkalommal megrendezett Kezdj okosan! címet viselő konferenciának, amelyet a Via Nova Ifjúsági Csoport szervezett. A rendezvény célja a pályakezdő, illetve fiatal vállalkozók szakmai segítése, átlendítése az indulási nehézségeken.

Emléktáblát kapott az 1939-es nagymegyeri országzászló

2016. október 16. – Felvidék Ma

Közösen szervezte meg október 15-én a Csemadok Nagymegyeri Alapszervezete és a tápiógyörgyei Torockó Baráti Társaság a deportált és kitelepített lakosok emlékművére felhelyezett Országzászló emléktábla avatását. „Úgy cselekedjünk, hogy megmaradjunk őseink hitében és vallásában, gyermekeink fényes tekintetében, és a szülőföldhöz való ragaszkodásban” – kezdte ezzel a Bethlen Gábortól vett idézettel ünnepi köszöntőjét Soóky Marian, a Csemadok Nagymegyeri Alapszervezetének alelnöke

Nem egyesül a Siet a Most-Híddal

2016. október 16. – Felvidék Ma, Új Szó

Bár a Siet pártnak csak két képviselője van a parlamentben, a pártelnök Roman Breceľ szerint még mindig parlamenti párt, ami rendkívüli előnynek számít. A Siet elnöke nem tartja járható útnak pártja egyesülését a Most-Híddal, és szerinte annak elnökét, Bugár Bélát sem érdekli már a dolog.

Végel László Szenttamás díszpolgára lett

2016. október 14. – Vajdaság Ma

Végel László író hivatalosan is Szenttamás díszpolgára lesz, döntött a szenttamási képviselő-testület október 13-ai ülésén. A javaslat betérjesztője a Gion Nándor Művelődési Központ, a könyvtár és a helybeli Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola volt. A Gion Nándor Művelődési Központ a szenttamási születésű Végel Lászlót több évtizedes irodalmi, táradalmi és művészeti tevékenysége, itthon és külföldön élvezett tekintélye miatt javasolta a díjra.

Otthont kapott a törökkanizsai Kéknefelejcs

2016. október 15. – Pannon RTV, Vajdasági RTV

Több mint egy évtizednyi várakozás után ma saját otthont kapott a törökkanizsai Kéknefelejcs Hagyományápoló Kör. A Hagyományok Házát ünnepi műsorral avatták fel. Az észak-bánáti szikeseken a magyar közösség mindig is úgy tudott megmaradni, hogy ragaszkodott a hagyományaihoz, gyökereihez. Törökkanizsán a tájház a Magyar Nemzeti Tanács, a Nemzetpolitikai Államtitkárság és a Bethlen Gábor Alap támogatásának köszönhetően kerülhetett a Kéknefelejcs Hagyományápoló Kör tulajdonába.

Megemlékezés Titelen az 1944/45-ös vérengzés magyar áldozatairól

2016. október 15. – Pannon RTV, Vajdasági RTV

Először tartottak megemlékezést az 1944/45-ös években, Titelen lezajlott vérengzés magyar áldozatainak tiszteletére. Eddig még senki sem foglalkozott azzal, hogy mi történt akkor, ezen a helyen – jelentették ki a résztvevők. A budapesti Keskenyúton Délvidéki Alapítvány támogatásának köszönhetően ezentúl egy betontömb és egy fakereszt tanúskodik majd az 1944-45-ös titeli magyar áldozatokról. Ezeket avatták fel szombat délután. Az egyházi szertartást Zórád Ferenc tiszakálmánfalvi plébános celebrálta, Franjo Lulić titeli plébános segédletével. A kegyelet virágait Plank Zoltán, Magyarország Szabadkai Főkonzulátusának konzulja és Csorba Béla, a VMDP elnöke helyezték el.

Az 1944/45-ös vérengzés magyar áldozataira emlékeztek Sajkáslakon

2016. október 15. – Pannon RTV, Vajdasági RTV

Az 1944/45-ös vérengzés 31 magyar áldozatára emlékeztek szombaton Sajkáslakon. A helybeli katolikus templomban az egyházi szertartást Zórád Ferenc tiszakálmánfalvi plébános celebrálta, Franjo Lulić titeli plébános segédletével. Plank Zoltán, Magyarország Szabadkai Főkonzulátusának konzulja és Csorba Béla a VMDP elnöke is koszorúzott. A templomban 2014-ben felszentelt emléktáblán 31 helyi áldozat neve szerepel. Köztük van Pásztor Antal édesapja és apósa is.

Magyarokkal szembeni diszkrimináció a közvállalatokban

2016. október 15. – Magyar Szó

Kilenc pontos napirendet vitatott meg pénteken a temerini községi képviselő-testület. Többek között a VMDP azt róta fel, hogy a gyermekintézményben nem tisztelik a foglalkoztatottak

nemzetiségi arányainak védelméről szóló törvényt. Számításai szerint ugyanis a 106 foglalkoztatott közül mindössze 23 a magyar. Ez azt jelenti, hogy legalább 5-5 magyar káderral van kevesebb az óvodában a keletinél. A helyzet azonban nem most alakult ki, hosszú időn át tartó folyamat következménye, amit kötelesség megoldani. Erre vonatkozóan azonban semmilyen elképzelés sincs az óvoda részéről. Reményét fejezte ki, hogy a gyermekintézmény munkájára vonatkozó jövő évi jelentés már jobb lesz.

Torontálvásárhelyen kezdte délvidéki turnéját az Udvari Kamaraszínház

2016. október 16. – Pannon RTV

A dél-bánáti Torontálvásárhelyen kezdte délvidéki turnéját A világ magyarságáért díjjal kitüntetett magyarkanizsai Udvari Kamaraszínház. A hét helyszín első megállóhelyén a Halottak napjától virágvasárnapig című drámát adták elő. A darab szerzője Siposhegyi Péter, színpadra pedig András Attila állította.

Huszonöt éves az adai Vadvirág Hagyományápoló Kör

2016. október 16. – Pannon RTV, Vajdasági RTV

Nagyszabású gálaműsorral ünnepelte fennállásának huszonöt éves évfordulóját az adai Vadvirág Hagyományápoló Kör. A vajdasági település színházteremében szombaton este megtartott rendezvényen az egyesület egykori és jelenlegi tagja is színpadra léptek, a legkisebbektől kezdve egészen a nyugdíjasokig. A gálaműsor másnapján az adai Szentháromság római katolikus templomban szentmisével tisztelegtek a Vadvirág Hagyományápoló Kör értékmegőrző és -teremtő munkássága előtt.

Második alkalommal szerveztek orvoskonferenciát Beregszászon

2016. október 15. – karpatalja.ma

Az első, májusban tartott orvoskonferencia nagy sikerére való tekintettel immár második alkalommal szervezett orvoskonferenciát a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja fejlesztési feladatainak kormányzati koordinációjáért felelős kormánybiztosság és az Itt Magyarul Is... programot működtető Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet. A Szív- és érrendszeri betegségek modern ellátása a mindennapi gyakorlatban című orvoskonferenciának a Rákóczi-főiskola adott otthont október 14-én. A rendezvény meghívottjai az *Itt Magyarul Is...* programban résztvevő, magyar nyelven is szolgáltatást biztosító orvosok voltak, kiknek szakterülete kiterjed a kardiológiára.

II. Kárpátalja Nap Brüsszelben

2016. október 15. – karpatalja.ma

A második brüsszeli Kárpátalja Napot október 11-én szervezték meg az Európai Unió fővárosában. A rendezvény házigazdája, Bocskor Andrea európai parlamenti képviselő és a Balassi Intézet, a brüsszeli magyar nagykövetség kulturális szolgálata volt. Az idei rendezvény az 1956-os forradalom 60. évfordulójának jegyében zajlott. Brenzovics László, a Kárpátaljai

Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke, az ukrán parlament képviselője a rendezvényen mondott beszédében megjegyezte, hogy a trianoni békediktátum után a legmostohább sors kétségtelenül a kárpátaljai magyarságnak jutott.

Az Egán Ede Kárpátaljai Gazdaságfejlesztési Központ pályázata: tanulságok és kilátások II.

2016. október 16. – karpatalja.ma

A pályázatok elbírálására, a nyertesek megnevezésére ugyan még várni kell, a gazdatársakkal folytatott szoros együttműködés, tapasztalatcsere nyomán azonban máris levonhatók az Egán Ede Kárpátaljai Gazdaságfejlesztési Központ Jótékonyági Alapítvány idei pályázati kiírásainak első tanulságai – mondta el a karpatalja.ma újságírójának Órhidi László, a „Pro agricultura Carpathica” Kárpátaljai Megyei Jótékonyági Alapítvány szaktanácsadója.

Kárpátalja hálás a magyar segítségért

2016. október 16. - Dunda György – Magyar Idők

Az október 2-i kvótanépszavazás élénk téma a környező országokban is. Ukrajnában például azt rebesgetik, hogy miután Magyarország határozott nemet mondott a kötelező betelepítésre, a Nyugat-Európának már terhet jelentő több tízezer migránst Magyarország helyett a szomszédos Kárpátaljára dobnák át. A témában megszólalt a kárpátaljai megyei önkormányzati vezető, a magyar felmenőkkel is rendelkező Mihajlo Rivisz, aki elmondta: elképzelhetetlennek tartja, hogy a menekültek Kárpátalján kötnének ki.

Azonos egészségügyi lehetőséget mindenkinek

2016. október 14. – Muravidéki Magyar Rádió

Az SMC párt két parlamenti képviselője, Jani Möderndorfer és Duško Radič Muraszombatban kerekasztal-beszélgetést szervezett Együtt a közegészségügyért! címmel. A másfélórás összejövetelen inkább csak a hiányosságok, mintsem a megoldást szorgalmazó javaslatok hangzottak el.

Felújított községterem Alsóőrött

2016. október 16. - Volksgruppen

A tavasz folyamán kezdődött meg az alsóóri községterem nagyszabású felújítása, modernizálása. A munkálatok a tervek szerint szeptember végére be is fejeződtek és így szombaton, október 15-én az ünnepélyes átadásra is sor került.

Hagyományőrző nap Felsőőrött

2016. október 16. - Volksgruppen

Hogyan készül a karmantyús baba? Miből van a bürökduda? Hogy izlik a forgácsfánk? Többek között ezekre a kérdésekre is választ kaptak a felsőöri Hagyományőrző nap látogatói. A Felsőöri Református Ifjúsági Olvasókör idén ötödik alkalommal rendezte meg a régi kézműves hagyományokat bemutató eseményt október 15-én.

Ötvenhatos „időalagút” épült Kanadában

2016. október 17. – Magyar Nemzet

A kanadai kormány hat évvel ezelőtti döntése értelmében a „nemzeti történelmi örökség” része lett az 1956-os forradalom magyar menekültjeinek Kanadába érkezése, mivel befogadásuk komoly hatást gyakorolt a kanadai bevándorláspolitikára későbbi alakulására. Az ötvenhatos magyar emigránsok kálváriáját idézi fel a forradalom hatvanadik évfordulója alkalmából készült fainstalláció a budapesti Hello Wood építészcsapat alkotása, amit a kanadai magyar főkonzulátus kérésére készítettek.

(A cikk teljes terjedelmében a Magyar Nemzet 2016. október 17-i számában olvasható.)

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2016. október 14. – Kossuth Rádió

Ünnepélyes keretek között adták át október 12-én Brüsszelben az Európai Polgári díjat

Ünnepélyes keretek között adták át október 12-én Brüsszelben az Európai Polgári díjat a Szlovákiai Magyar Társadalmi és Kulturális Szövetség, ismertebb nevén a Csemadok vezetőinek. A díjra Csáky Pál, az MKP EP képviselője jelölte a szövetséget.

Visk – élő hagyományok címmel kiállítás nyílt a Magyarország Házában

Visk – élő hagyományok címmel kiállítás nyílt csütörtökön a Magyarország Házában, óriási sikerrel. A tárlat bemutatja a kárpátaljai település újjáéledt kézműves hagyományait, Kunkovác László fotóművész, néprajzkutató képei pedig a viskiek életét.

Tanévnyitó a Partiumi Keresztény Egyetemen

Pénteken tartották a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem tanévnyitóját. Az ünnepségen beiktatták tisztségébe az egyetem új rektorát. A karok és a gazdálkodás átszervezése ez az új rektor rövid távú terve.

Ortutay Elemérre emlékeztek a beregszászi főiskolán

A szovjet időkben 25 év börtönre ítélt papra, a 100 éve született Ortutay Elemérre emlékeztek a beregszászi főiskolán. A kárpátaljai görög katolikus egyház áldozópapját 1949-ben az egyházához való hűsége, az ortodox vallás megtagadása miatt ítélték 25 év kényszermunkára. Ortutay Elemér 1956-os szabadulása után a szovjet vallástilalmi időben is folytatta tevékenységét, annak ellenére, hogy folyamatos megfigyelés alatt állt. Ő volt az illegalitásban működő kárpátaljai görög katolikus egyház egyik vezetője. Titokban kispapokat készített fel a szolgálatra, akik a gorbacsovi vallásszabadság után újjászervezték a kárpátaljai görög katolikus hitéletet. A Határok nélkül munkatársának összeállításában elsőként lányát, Ortutay Máriát hallják, aki négy éves volt édesapja elhurcolásakor.

84 éves korában elhunyt a székely kapuk legjobb ismerője, Kovács Piroska

84 éves korában elhunyt a székely kapuk legjobb ismerője, védelmezője, megmentője - a máréfalvi Kovács Piroska nyugalmazott pedagógus, néprajzkutató. Rá emlékezik a Határok nélkül munkatársa összeállításában.

Megszületett a döntés: Temesvár mellett Újvidék lesz Európa Kulturális fővárosa

Csütörtökön este Brüsszelben megszületett a döntés: 5 év múlva Temesvár mellett Újvidék lesz Európa Kulturális Fővárosa! 2021-ben először az Európai Unió tagállamai mellett először a csatlakozási folyamatban részt vevő egyik ország városa is Európa Kulturális

Fővárosa lehet. Hogy mit jelent a magyar közösségnek, az Újvidéki (magyar) Színház számára az elismerés, erről kérdezte Venczel Valentin igazgatót a Határok nélkül riportere.

Határok nélkül

2016. október 15. – Kossuth Rádió

Vasárnapi Iskola a kárpátaljai Kovászáron

A magyar lakta falvak közé ékelődve éli mindennapjait a ruszin nyelvű Kovászó, ahol nemcsak a magyar kisebbség igényli a magyar nyelv tanítását. A magyar falvak által körülvett zömmel ukrán-ruszin településen olyan nagy a magyar nyelv presztízse, hogy 19 éve szervezik tanítását vasárnapi iskola formájában, sőt, a hivatalos tanmenetbe is bekerült. A tanórán kívüli magyartanítás megkönnyítése céljából jár Mátészalkáról egy önkéntes pedagógusból álló csapat a Vasárnapi Iskola Alapítvány támogatásával Kovászára.

Bartók zongoráját Pornó követi Szatmárnémetiben

A felújított szatmárnémeti színház évadnyitó előadásaként - követve a 125 éves hagyományt - egy városhoz kötődő szerző darabját mutatták be pénteken. Láng Zsolt Bartók zongorája című darabját ősbemutatóként láthatta a közönség. Ezt követően, a szintén a szatmári városhoz kötődő, ma Kolozsváron dramaturg-szerző Visky András Pornó című darabja is először látható nemcsak Szatmárnémetiben, de egész Romániában. A cím kissé félrevezető, a darab a román diktatúráról rántja le a leplet.

A mélyben Kolozsváron

Ebben az évadban 225 éves a kolozsvári színház. Nyolc bemutatóval készülnek a jubileumra, amelyből az első, az évadnyitó előadás Gorkij Éjjeli menedékhelye volt, kortárs fordításban, az eredeti oroszhoz közelebb álló A mélyben címmel.

Élő Várad

És még mindig színház, de már másképpen. Több száz diák vett részt a nagyváradi színház iskolaprogramjában az elmúlt öt év alatt. Közülük sokan később sem lettek hűtlenek a kultúrához, és ebből a kis társaságból alakult egy művészeti műhely Élő Várad címmel. Erről kérdezte Tasnádi-Sáhy Pétert, a Várad Irodalmi Folyóirat szerkesztőjét a Határok nélkül tudósítója.

Csángó Nap Budapesten

Budapest V. kerületében működik az Erdélyi Magyarok Egyesülete. Helyhiány miatt könyvekkel megpakolt dobozok közt tartják rendezvényeiket, céljuk ugyanis egy erdélyi kiadványokat összegyűjtő könyvtár létrehozása. Más elképzelésekről is mesél Kiss Béla, az egyesület elnöke a Határok nélkül munkatársának.

Határok nélkül

2016. október 16. – Kossuth Rádió

(Válogatás az elmúlt hét adásaiból)

December 14-éig lehet benyújtani a politikailag meghurcoltak reabilitálására vonatkozó kérelmeket

Szerbiában december 14-éig lehet benyújtani a politikailag meghurcoltak reabilitálására vonatkozó kérelmeket. Az újvidéki Donau német egyesület a tartományi székváros vonzáskörzetébe tartozó magyarok és németek figyelmébe ajánlja szombatra meghirdetett lakossági fórumát. A vajdasági németekről tudni kell, hogy a második világháború vége előtt számuk - akárcsak a magyaroké - meghaladta a négysszáztezret, ma alig négy ezren vannak. A megtorlástól tartva közülük sokan elmenekültek, több tízezren pedig valamelyik délvidéki kommunista haláltáborban veszítették életüket. Újvidéki tudósítónk, Ternovác István a Donau egyesület elnökét, Andreas Bürgermayert hívta fel telefonon.

Mit tervez az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója, a FUEN magyar elnöke?

Vince Lóránt arra készül, hogy erősítse a Kárpát-medencei magyarság és a kelet-közép európai nemzeti kisebbségek lobbijét. A nemzetközi szervezetnek - amely jövő májusban Kolozsváron tartja kongresszusát - egyik terve, hogy megteremtse a kisebbségbarát Régiók Fórumát - nyilatkozta marosvásárhelyi munkatársunknak, Erdei Edit Zsuzsánnának a FUEN elnöke. Vince Lórántot hallják.

Iskolaigazgatók kerestetnek! Nem tolongnak a pozícióért az Arad megyei magyar vagy magyar tagozatos iskolákban

Ahol az iskolaigazgatóknak is vizsgázni kell. Szerdán írásbeliznek Romániában az iskolaigazgatói és aligazgatói tisztségekre kiírt versenyvizsgákra jelentkezők. Országszerte a tanintézmények 30-40 százalékában nem jelentkeztek a vezetői posztokra, és hasonló ez az arány a magyar oktatásban is. Arad megyében sok olyan magyar vagy magyar tagozatos iskola van, amelyekben senki sem vállalja az igazgatói, vagy aligazgatói feladatot.

Kallós Zoltánt Europa Nostra-díjra jelölik

Kallós Zoltán néprajzkutatót jelölte Sógor Csaba erdélyi RMDSZ-es Európai parlamenti képviselő a 2017-es EuropaNostra-díjra. A díjakat a kulturális örökség megőrzése és helyreállítása, az azzal kapcsolatos kutatás és digitalizáció, a kulturális örökség iránti példamutató, elkötelezett szolgálat, valamint az oktatás, képzés, tudatosság kategóriákban osztják ki.

Találkozóra hívták a Viola Néptáncgyűttes tagjait

Az 1989-es rendszerváltás előtt az aradi magyarság fokozatosan veszítette el kulturális intézményeit, iskoláit. A román kommunista diktatúra asszimilációs politikája mind kevesebb teret engedett az identitás megőrzésére. A hagyományörzés egyik utolsó bástyája volt a Viola Néptáncgyűttes, amely köré 1975-től 1992-ig szerveződött a magyar közösségi

élet. Majdnem negyedszázaddal a megszűnés után találkozóra hívták az egykori tagokat. A jó hangulatú rendezvényen a régi violások és rajongók megtöltötték a Csiky Gergely Főgimnázium dísztermét.

Nyolcvan éves lett Matuska Márton újvidéki újságíró, az 1944-45-ös délvidéki magyarirtás történetének első kutatója

Ma nyolcvan éves Matuska Márton újvidéki újságíró, aki a kilencvenes évek elején elsőként kezdte el kutatni az 1944-45-ös délvidéki magyarirtás történetét. Munkakedve ma sem csökken. A Határok nélkül riportere szerda reggel köszöntötte fel az ünnepeletet.

Kárpát Expressz

2016. október 15. – M1

Ipolyszakállasi szüreti mulatság

Szüreti felvonulásra készülnek a felvidéki Ipolyszakállas lakói. Ritka alkalom ez az esemény, amikor együtt ünnepelhet az egész falu. Az ünnepség előtt a Kárpát Expressz stábja Horváth Ferenc helyi borászhoz is ellátogatott, aki Ipolyszakállas múltjáról és a borkészítés titkáról mesélt.

Az aradi és pozsonyi vértanúkra emlékeztek október 6-án Felvidéken

Október 6-a a magyar nemzet gyásznapja, amelyre nem csak az anyaországban, hanem határain túl is megemlékezett a magyarság. A hősök előtt tisztelegtek a felvidéki Dunaszerdahelyen is.

Bemutatkozik egy gyimesi csángó fiatalember, aki a hagyományőrzésnek szenteli az életét

Tánctáborba érkeznek a sepsiszenyörgyi Kincskeresők néptáncgyűttes tagjai Gyimesközéplekora, a gyimesi csángó kulturális központba. A Gyimes völgyében lévő Tatros-parti táborhelyre évek óta járnak táncosok, zenészek, diákok szerte a Kárpát-medencéből, hogy magukba szívják a varázslatos gyimesi táj hangulatát, és megismerjék a csángók kultúráját, hagyományait.

26. Kárpátaljai Magyar Folklorfesztivál

Hagyományosan, szőlőfürtökkel feldíszített lovasszekerek felvonulásával vette kezdetét a 26. Kárpátaljai Magyar Folklorfesztivál. Az eseménynek idén a beregszászi járási Makkosjánosi adott otthont.

Térkép

2016. október 15. – Duna World

Évente kétszer indulnak gyógyító körútra és székelyföldi gyerekeken segítenek immár hosszú évek óta a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat önkéntesei. Amellett, hogy rendszeresen iskolákban, óvodákban szűrik és gyógykezelik a térség gyermekeit, gyógyszerekkel és gyógyászati segédeszközökkel is segítik őket. Támogatják a települések oktatási és egészségügyi intézményeit, tevékenységük így sokkal több, mint egy jól eső gesztus.

Október 23-án az 56'-os szabadságharc és forradalom 60. évfordulójára emlékezünk Magyarországon. Az 56'-os események azonban nemcsak a fővárosban zajlottak, hanem vidéki városokban, sőt a külhoni magyar területeken is. A kolozsvári diákszervezkedések például több esetben börtönbüntetéshez, egy életen át tartó üldöztetéshez vezettek.

A Magyar Nemzeti Múzeum és a Hadtörténeti Múzeum után Aradon található az 1848-49-es szabadságharc leggazdagabb gyűjteménye. A harci ereklyéket a Kölcsey Közművelődési Társaság gyűjtötte össze, majd létrehozta az Aradi Ereklye Múzeumot, ahol többek között az Aradon kivégzett 13 tábornok személyes tárgyai tekinthetők meg.

Miközben Kárpátaljáról is egyre többen keresik a külföldi munkalehetőségeket, vannak akik jó ötletekkel, kitartó munkával bebizonyítják, hogy odahaza is lehet boldogulni. Az otthonmaradást segíti és támogatja a Kárpátaljai Magyar Főiskola felnőttképzési programja, melynek keretében magyar nyelven oktatják a hiányszakmákat. A vállalkozó kedvűek többféle képesítést is szerezhetnek a méhészettől, egészen a projektmenedzserig. Az egyik legkedveltebb közülük a szakácsok, akikre tárt karokkal várnak a kárpátaljai éttermek.

A Háromszék Táncegyüttes szervezésében ezen a héten szervezték meg a 12. erdélyi hivatásos táncegyüttesek találkozóját, amely egészen vasárnapig tart. A sepsiszentgyörgyi vándorfesztiválon, mint minden évben egyéni bemutatókkal mutatkozik be az öt hivatásos erdélyi táncegyüttes, majd közösen is színpadra lépnek a találkozó végén. Változatos műfajú előadásokat láthat a közönség, a hagyományos előadástól a folklórig.

1948-ban, indulásakor még csak 16-an vettek részt rajta, mára a világ egyik legnagyobb sporteseménye a paralimpia. Ezek a sikeres és tehetséges emberek egytől egyig egyetértenek abban, hogy a kitartásnak köszönhetik eredményeiket. Ezt vallja Oshvát Richárd vívó is, aki egy orvosi műhiba miatt soha többé nem tudja behajlítani lábát, de nem adta fel, sőt.

Öt kontinens

2016. október 15. – Duna World

A lyoni székhelyű Francia Magyar Baráti Egyesületet még az 1970-es években alapították. Olyan franciák hozták létre a szervezetet, akik a II. világháború során Magyarországra kerültek fogolyként. A magyarok emberséggel kezelték őket és a franciák hálából, amikor

visszatértek szülővárosukba, megalapították ezt az Egyesületet. A Szervezet azóta sokat változott, működéséről Gábor Áron küldött rövid beszámolót.

Gyakornoknak ment egy olaszországi könyvkiadóhoz Szilágyi Mónika, akinek élete gyökeres fordulatot vett. A fiatal irodalombarát, akit a szerelem is megtalált a távolban, ma már egy könyvkiadó tulajdonosaként járul hozzá a magyar irodalmi értékek itáliai megismertetéséhez.

Hargitai Péter Amerikában élő magyar író, műfordító, első versét kilenc évesen írta, Felkelők címmel, az 1956-os forradalom bukásának emlékére. Ugyanebben az évben hagyta el Magyarországot és költözött családjával Clevelandbe. Később a Floridai Egyetemen tanított angol és amerikai irodalmat, ám már ekkor igyekezett elhinteni diákjai között az európai irodalom és történelem magvait. Olyannyira, hogy a szabadságharc eseményeit feldolgozó Forradalom lánya című regényét először angolul jelentette meg.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulójára világszerte emlékeznek a magyarok, sőt nemcsak a magyarok. A Melbourne-i Magyar Konzulátus a megemlékezéseivel az ausztrálok figyelmét is felhívta a kerek évfordulóra. A rendezvény célja a forradalom emlékeinek felelevenítése volt, a túlélők könnyeikkel küszködve emlékeztek vissza.

Konferenciával, kiállítással és filmvetítéssel emlékeztek meg 56' magyar hőseiről Lettországbán. A Magyarország Rigai Nagykövetsége által szervezett programsorozat a főváros jelképévé vált Lett Nemzeti Könyvtárban rendezték meg. A Szabadságért és függetlenségért című kiállítást Müller Adrienn nagykövet asszony nyitotta meg. A magyarországi történészek mellett, helyi szakemberek is szerepet kaptak a rendezvényen. Utóbbiak a forradalom lettországi visszhangjáról számoltak be, valamint ismertették az 56'-os események megjelenését a lett KGB irataiban.

Sajátosan melankolikus hangulatú kiállítás nyílt a Buenos Aires-i Mindszentyumban. A 20. századi magyar vidék és az onnan elvándorló magyar emberek ihlették Kesserűné Balog Judit képeit. Magyarországon született és 1949 márciusában érkezett meg szüleivel Argentínába. A kezdeti nehézségeken az ottani magyar közösség segítette át őket, Balog Judit ma is aktívan részt vesz a közösségi életben, oszlopos tagja egyik női csoportnak és a Hungária klub rendezvényei is fontos szerepet töltenek be életében.

Egy magyar testvérpár nevét jobban ismerik Buenos Airesben, mint Magyarországon. Kálnai András és György életművét óriási tisztelet övezi a mai napig az argentin fővárosban és nekik köszönhető, hogy Buenos Aires számos épület arculata igen hasonlít a múlt századbeli Budapest képéhez. A fivérek 1920-ban hagyták el Magyarországot és telepedtek le Argentínában, ahol aztán évtizedekig tervezték azon köz és lakóépületeket, amelyek új irányt szabtak az argentin építészetnek.

